

Velehradský zpravodaj

číslo **42**
prosinec 2015

Vážení sousedé,

trhací kalendáře jsou opět hubené, záložky v diářích začínají narážet na zadní tvrdé desky a číslování stránek týdenních kalendářů už překonalo padesátku. Blíží se závěr letošního roku a všemožné uzávěrky, vyhodnocování, uzavírání vedou, ať už člověk chce nebo ne, k ohlédnutí za uplynulými týdny, měsíci, rokem. Tradiční „Vánoční zpravodaj“, který se Vám dostává do rukou, je takovýchto velehradských ohlédnutí plný. Samozřejmě v něm najdete i události, které nás čekají, ale začneme pěkně po pořádku s tím, co se odehrálo od začátku léta.

V letních měsících se zvuky zednických náradí rozléhaly jak v areálu velehradské baziliky, tak na několika místech v obci. V budově školní družiny se zadal původně vystavěný průhled z prvního patra do přízemí. Děti s paní vychovatelkou tak nemusí chodit kolem díry se zábradlím uprostřed místnosti a prostor se stal standardním pro jejich fungování. V budově mateřské školy se vytvořila **výlevka na vodu** potřebná pro dodržení požadovaných hygienických a technických standardů. Úspěšně se dokončila rekonstrukce čerpací stanice odpadních vod za více než 1,5 milionu korun. Naopak drobnost, ale jistě potřebná byl kousek spojujícího **chodníku** před „lesáckými“ bytovkami. Pohled jistě potěší i opravená zeď u školky. S letními bouřkami vyšlo najevo, že **střecha** na obecní budově „Minimarketu“ je v havarijním stavu, a tak jsme přistoupili k jejímu okamžitému zaizolování. Voda stojí také za problémem propadlých **kanálů** v ulici Buchlovské, které se na konci léta opravily. V podzimních týdnech se podařilo vystavět estetické **zástěny kontejnerů** u Vega centra. Zároveň s těmito zástěnami se vytvořilo další sběrné místo pro tříděný odpad pod hasičárnou s podobnými zástěnami.

Téma odpadů se proplétalo posledními měsíci v několika proudech. V rámci přeshraničního projektu Mikroregionu Buchlov jsme pořídili **vlastní kontejnery na tříděný odpad**, které nám dovolily rozšířit sběrná místa, třeba právě pod hasičárnou, v Zahradní a Modřanské ulici. Kromě toho jsme pořídili **domácí kompostéry**, které byly zájemcům zdarma pronajaty. Cestou domácího kompostování se dosahuje k několika smysluplným cílům – biologický rostlinný odpad ze zahrad i domácností zůstává v obci a zpětně obohacuje půdu. Zároveň se tím šetří společné peníze vyplácené svozovým firmám za likvidaci biologického odpadu ukládaného do hnědých popelnic. Ti, kteří se zavázali v domácnostech kompostovat, mají pro následující rok úlevu 50 Kč na osobu z poplatku za odpad. Tato úleva je zanesena v jedné ze **dvou vyhlášek**, které byly vydány v září a vztahují se právě k systému nakládání s odpadem a k poplatku za jeho likvidaci. Další zavedenou novinkou, která nám má usnadnit a zefektivnit třídění odpadu, je zavedení systému **svozu pytlů na plasty, nápojové kartony a železné plechovky od domů**. Všichni z Vás, kteří jste si ještě žluté pytle na plast nevyzvedli a chtěli byste, můžete si vyzvednout na obecním úřadě. K systematické práci v tématu odpadového hospodářství patří i přiznání mimořádné dotaci základní škole na nákup **odpadkových košů na tříděný odpad**, kterými se pan ředitel rozhodl vybavit každou učebnu ve škole.

Téma odpadů provázelo i práce v ulici Buchlovské, při nichž se čistil bývalý náhon, aby se mohla vypracovat komplexní **studie řešení kanalizace** v ulicích Buchlovská a Na Hrádku. V závěru podzimu byla studie dokončena a její čtyři varianty jsou projednávány jak v zastupitelstvu, tak s vedením SVK a. s., stejně jako budou na začátku roku projednány s majiteli dotčených rodinných domů při veřejné debatě tak,

aby se začala projekčně připravovat nejlepší varianta a hledaly se způsoby financování její realizace.

Mezi **projekty, které jsou v různých stádiích rozpracovanosti**, patří: rekonstrukce fotbalového hřiště a přilehlého prostranství; vybudování multifunkčního sportoviště u základní školy; oprava dřevěného mostu na cyklostezce ve směru na Salaš; chodník podél veřejných záchodů u Vega centra; rekonstrukce morového sloupu na křižovatce ulic Buchlovská a U Lípy; oprava sochy sv. Jana Nepomuckého naproti hřbitova. Připravili jsme projekt výsadby veřejné zeleně v obci Velehrad, který byl veřejně připomínkovaný a diskutován. Na základě připomínek byl upraven a obec zažádala o přidělení dotace na jeho realizaci, stejně jako na výsadbu větrolamu za Hájem směrem k Tupesům a Zlechovu. O tom, jestli se žádostmi uspějeme, nebylo prozatím rozhodnuto.

Jedním z projektů, který se v průběhu roku připravil, je i koncepce interaktivní zábavně-naučné **výstavy Pověsti Chřibů**, do prostor turistického centra. Koncepce výstavy nyní čeká na vyčlenění dostatečného finančního obnosu pro svou realizaci. Naopak výstavou, na kterou se můžeme těšit snad už na začátku června, je výstava s prozatím pracovním názvem „**Život a dílo Otmara Olivy**“. Plánovaná dlouhodobá výstava akademického sochaře Otmara Olivy v turistickém centru by měla svěžím způsobem přiblížit jak Olivova jednotlivá díla, tak proces vzniku uměleckého díla, ale i širší okolnosti sochařova přiblížení.

V **turistickém centru** se v letošním roce vystřídala řada zajímavých výstav nejen regionálních výtvarníků, stejně jako se v něm konalo několik inspirativních besed. Cenným doplněním pro pořádání kulturních a společenských událostí je **aparatura k ozvučení** těchto událostí, která může být variabilně využívána jak v interiéru, tak v exteriéru. Ozvučení je samozřejmě k dispozici všem velehradským spolkům a organizacím k zapůjčení. Turistické centrum již podruhé bylo zázemím pro zábavu o velehradských hodech, kterých se mimo jiné účastnili i hosté z partnerské obce Terchová.

Zatěžkávací zkouškou pro velehradské turistické centrum a jeho pracovníky byla **Národní konference Venkov**, která se po dva listopadové dny konala právě ve všech prostorách turistického centra. Obstála jak budova samotná, která zvládla nápor tří set účastníků celorepublikové konference, ale také organizační tým pod vedením hlavního pořadatele Spolku pro obnovu venkova, jehož je obec Velehrad členem. Konference, jejímž hlavním tématem byla půda, její ochrana a využívání a péče o ni, byla velmi kladně hodnocena všemi účastníky.

Mezi významné návštěvy a události v druhé půli roku je třeba zmínit početnou skupinu senátorů z Výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí, kteří v čele s předsedou Milošem Vystrčillem přijeli na pozvání jednoho z členů výboru senátora Ivo Valenty. Na Velehradě zasedala v listopadu také

Česko-slovenská mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci, která se krom dopravního napojení se Slovenskem zabývala také fungováním integrovaného záchranného systému v našem příhraničí.

Jak návštěvníci konference, tak mnozí turisté si z Velehradu odvázejí **nový propagační letáček o Velehradu**, který společně vydala obec Velehrad a Římskokatolická farnost Velehrad. Tento krátký materiál, který je distribuován na turistická místa po celé Moravě a možná i dále, je společným materiálem prezentujícím jak živě fungující obec, tak evropsky významné poutní místo. Jsme přesvědčeni, že právě cesta společné propagace je smysluplným počinem v prezentaci jak pro světský, tak církevní turismus. Obec s farností spolupracují nejen na tvorbě dalších prezentačních materiálů, ale na příklad také společně připravili výstavu Karpaty, kterou bylo možné shlédnout na podzim na nádvoří před bazilikou.

Na začátku listopadu jsme zorganizovali spolu s dobrovolníky lampionový průvod Velehradem, na jehož konci si děti, stejně jako jejich rodiče a prarodiče mohli něco přát při společném zapálení svíčky. Doufám, že mnohá přání se už splnila a ta další na sebe nedají dlouho čekat. Vánoční čas, který je na dosah ruky, je také časem nadějí a přání. Přeji nám všem dohromady, aby náš společně prožívaný čas na Velehradě, byl životem prožívaným v bezpečí a sousedské přívětivosti. Zároveň Vám přeji, aby se Vám o těchto Vánocích splnilo alespoň jedno z Vašich přání. Nemusí být ani tajné, ani velké, ale takové, které přinese radost Vám a Vaším blízkým.

*Aleš Mergental
starosta obce Velehrad*

Zástěny kontejnerů u Vega centra

Národní konference Venkov 2015

Mateřská škola

**Mateřská
škola
Velehrad**

Zdraví vás děti a paní učitelky z Mateřské školy ve Velehradě. V září se naše mateřská škola zaplnila dětmi do posledního místečka, v počtu 72 dětí. Všichni se skamarádili a to nás moc těší. V letošním školním roce navštěvují některé děti kroužky, které jim byly nabídnuty. Je to kroužek výtvarný, hudební a také angličtina hrou.

Některé děti tančí a zpívají ve folklorním kroužku v obci Modrá. Děti svým vystoupením obohatily besedu s důchodci a také vítání občánků na obecním úřadě ve Velehradě.

Předškolní děti byly pozvány do základní školy na mobilní planetárium, které děti velmi zaujalo.

Také návštěva profesionálních hasičů v Uherském Hradišti byla pro předškoláky velmi zajímavá, mohli si dokonce vyzkoušet, jak se sedí v hasičském autě. Do Uherského Hradiště jsme se vypravili ještě v prosinci a to na loutkové

divadlo. Jako každý rok se všichni moc těšíme na vánoce.

Děti si vyráběly pro své milé dárečky, pekly s paní učitelkou cukroví a na besídce si zazpívaly koledy. Společně s rodiči a s dětmi se sejdeme na vánočním zpívání u stromu a popřejeme všem krásné prožití vánočních svátků a do nového roku hodně zdraví a štěstí!!

Hlavsová Renata

ZUŠ Slovácko

ZUŠ Slovácko Od letošního školního roku se díky ZUŠ Slovácko nově otevřela dětem z Velehradu možnost začít s výukou na různých hudebních nástrojích přímo na ZŠ Velehrad bez nutnosti dojíždění jinam.

Ředitel ZŠ Velehrad Mgr. Radomír Válek oslovil naši základní uměleckou školu, zda bychom neměli zájem spolupracovat a otevřít pobočku i na Velehradě, protože děti i rodiče už dlouhodobě o takovou možnost jeví zájem. Jeho nabídku jsme rádi přijali a „vrhli se“ na všechny nezbytné administrativní i organizační náležitosti, uspořádali talentové zkoušky a v současné chvíli nabízíme dětem výuku hry na flétnu, klavír, kytaru, housle a keyboard.

V krásném a inspirativním prostředí ZŠ Velehrad pod vedením pedagogů ZUŠ Slovácko začalo v letošním školním roce s výukou na vybraný nástroj přes 20 dětí a výuku navštěvuje i několik dětí z mateřské školy. Na nástroj je možné začít v 5 letech, ale i mladší děti se již mohou zapojit do přípravné hudební výchovy, kde se hravou formou seznamují s hudbou, postupně zlehka pronikají pod pokličku základní hudební teorie a začínají rozvíjet své hudební vnímání a cítění.

Každé dítě má samozřejmě jinou míru talentu i jinou míru píle, protože tyto dvě věci jdou odjakživa ruku v ruce. Ale bez ohledu na to je výuka hry na nástroj vždy velkým přínosem pro rozvoj osobnosti každého dítěte. Učí se samostatně pracovat, rozvíjí logické myšlení, samozřejmě motoriku, ale i emocionální složku osobnosti. Motto naší školy zní: „*Nech svůj talent promluvit...*“ Umění v sobě nese prostor pro komunikaci, dává nám možnost sebevyjádření,

ale také učí lépe naslouchat a vnímat druhé. Věříme proto, že děti výukou nejen získávají dovednost ve hře na nástroj, ale učí se i jiné důležité věci pro život.

Naším cílem je pomoci dětem objevit svět umění kolem nás i uvnitř sebe samých. Těšíme se na jejich první vystoupení, které je čeká, až překonají prvotní krůčky a rozeznají nástroje písničkami a skladbičkami. Zároveň bychom chtěli, aby měli také inspiraci a motivaci, a chystáme proto s pedagogy ZUŠ Slovácko a Slováckým komorním orchestrem pro ně zajímavý koncert, který se uskuteční na podzim v příštím roce. Na konci letošního školního roku proběhnou opět talentové přijímací zkoušky, na kterých rádi přivítáme další malé zájemce o objevování světa hudby a umění.

Přejeme nejen našim žákům a jejich rodičům krásné vánoční svátky a do nového roku, aby byli stále naladěni na veselou notu.

MgA. David Hrubý
ředitel ZUŠ Slovácko

Ochutnávka v základní škole

Škola je jako velký hrnec, ve kterém se spolu míchají nejrůznější ingredience, chutě a vůně. Jeho obsah je někdy studený, občas divoce vře a přetéká, pak jen v klidu probublává. Základ našeho pokrmu tvoříme společně, dospělí (*pedagogové i rodiče*) i děti. Každý přispíváme svými vlastnostmi i nadáním, svými názory i chováním a rozhodujeme o tom, zda bude výsledná chuť lahodná, či ne. Pojďte nahlédnout pod pokličku a podívat se, co jsme v prvním školním pololetí navařili.

Pomyslný plamen jsme zažehli tradičně 1. září při slavnostním **zahájení školního roku na Turistickém centru**. Do našeho kotlíku přibýlo jedenadvacet prvňáčků. Někteří z nich náš pokrm přisolí, jiní dodají trochu koření, jiní naopak špetku harmonie. My jim přejeme, aby si v průběhu celého vaření dokázali zachovat svoji zvláštnost a originalitu a aby do školy vždy chodili s radostí.

Dravci – někteří lidé jsou jimi fascinováni, jiní se jich bojí. Nadšenci ze spolku Zayferus nás při výukovém programu seznámili s tím, jak se draví ptáci dělí, jakým způsobem létají a loví. Někteří z nás je mohli ze svých rukou vypustit, jiní zase zavolat zpět, a odnesli si tak nezapomenutelný zážitek.

Na konci září jsme již tradičně sbírali papír. Množství, které se nám povedlo nashromáždit letos, bylo vpravdě rekordní: 13 120kg. Ekologické myšlení a úcta k přírodě je téma stále důležitější, od letošního roku máme proto ve třídách nové speciální koše, do nichž třídíme zvlášť plasty, papír a komunální odpad.

Začátek října je na naší základní škole vždy spojen s exkurzí do některé ze sousedních zemí. **Letos jsme ochutnali něco z kultury a historie Polska**. Královské město Krakov a zvláště prohlídka solných dolů ve Věličce nás naprosto nadchly a pevně doufáme, že se k našim sousedům někdy podíváme znova.

Děti z prvního stupně se dozvěděly něco zajímavého o sousedech a hodně vzdálenějších. Cestovaly s pomocí hvězdářských dalekohledů a triedrů, mnohdy se díky nadšení pohybovaly téměř ve stavu beztlíže. To vše díky mobilnímu planetáriu.

Naše škola získala v letošním roce od MŠMT finance určené pro rozvoj technických dovedností a jazykových schopností žáků. **Děti ze 4., 8. a 9. třídy tak mohou zdokonalovat svoji angličtinu** ve specializovaných kurzech. V nich využíváme tzv. blended – learningu, tedy kombinace učení prostřednictvím moderních technologií (*PC a on-line přístup*) a výuky s pomocí učitele. Pevně věříme, že tento způsob nám umožní výuku maximálně individualizovat.

Cizí jazyky však procvičujeme i jinou formou. Na začátku listopadu jsme v Uherském Hradišti zhlédli divadelní představení v angličtině. Pro první stupeň byla určena pohádka O Červené karkulce (*The Little Red Riding Hood*), pro starší žáky hra Peter Black.

Naši nejstarší se poctivě a pilně připravují na

přijímací zkoušky. Vybrat si správně své povolání není jednoduché. Na konci listopadu se proto žáci 8. a 9. tříd společně se svými rodiči setkali se zástupci středních škol a středních odborných učilišť a navštívili **Burzu středních škol v Uherském Hradišti**. Přejeme jim, aby byl jejich výběr správný a přijímací zkoušky stejně úspěšné jako obhajoby jejich absolventských prací. Jejich prostřednictvím totiž naši studenti ukázali, že znalosti a dovednosti, které získali v průběhu školní docházky, umějí použít a obstáli na výbornou.

Adventní čas je na naší škole spojen s přípravou výrobků a nácvikem vystoupení pro vánoční jarmark. Ten se již podruhé odehrál před **Turistickým centrem**. Všichni jsme si jej užili a už se těšíme na další ročník.

Ve zdravém těle zdravý duch... dobře znalí tohoto hesla nezapomínáme ani na sportovní aktivity. V říjnu získali žáci II. stupně 2. místo na Turnaji Mikroregionu Buchlov v sálové kopané. V listopadu pak reprezentanti 1. stupně naší školy vyhráli Turnaj Mikroregionu Buchlov ve vybíjené. Velmi oblíbeným sportem je také stolní tenis a florbal. Konkurence v Okresním turnaji ve florbale v Uherském Hradišti byla obrovská. Náš výběr však obstál velmi dobře a obsadil 4. místo.

Nemůžeme při naší ochutnávce **zapomenout na naše sponzory**, kteří svými finančními, ale i materiálními dary škole přispěli k zkvalitnění úrovni chuti našeho čtyřměsíčního pokrmu. **Díky pánům Miroslavovi Maňáskovi, Antonínu Kaňovskému a Karlovi Marečkovi jsme byli schopni vybavit další dvě učebny IT technikou a umožnit našim dětem kvalitnější „pokrm“ v podobě učiva ZŠ.**

Milí čtenáři, seznam ingrediencí, které jsme přidali do našeho „hrnce“, jsme pro letošek vyčerpali. Náš pokrm však ani zdaleka není hotov. V jeho přípravě budeme poctivě pokračovat i následujícím pololetí a doufáme, že bude tak akorát slaný, sladký a kořeněný, ani příliš horký, ani příliš chladný, vyvážený a lahodný. Třeba za něj získáme i slavnou michelin-skou hvězdu...

Přejeme Vám pokojné a požehnané prožití vánočních svátků, zdraví, pohodu a klid v novém roce 2016.

*Za pedagogický sbor ZŠ
Mgr. Tereza Kovaříková*

Královský sen

Probudil se jednou král
a hrozně se bál.
Zdálo se mu totiž,
že má velkou potíž.
Šlechta se mu vzbouřila
a na dveře bušila.
„Pane králi, mocný vládče,
princeznu nám žere dráče!“
Král se s lekem posadil,
korunu si nasadil.
„Vždyť jsem vládce,
dejte povolati rádce!“
„Pane králi, jsem tu,
dobře radit už Vám jdu!“
„Princezna je anděl sám,
vysvobodit ji jdu sám.“

Nápad to byl věru rázný:
„Vždyť jsem chytrý, ba i krásný!“
Princeznu chtěl za ženu
a s ní celou pokladnu.
Vychytralý rádce byl,
na draka se vypravil.
Pomalý však rádce byl,
drak princeznu hned zabil.
Trvalo to jenom krátce.
A kdo omdlel?
No, pan rádce.

Autorka: Kristýna Hollá, 6. tř.

Činnost školské rady

Je to přibližně rok, co se školská rada schází v novém složení. Členy rady jsou 3 starostové, 3 učitelé a 3 zástupci rodičů, jednání se účastní také pan ředitel. Čím jsme se v uplynulém roce zabývali?

Jsou to jednak drobné věci jako např. včasné vypsání školních kroužků v novém školním roce, informovanost rodičů o dění ve škole, školní web nebo třeba úvodní třídní schůzky. Jsem rád, že se škola na základě podnětů rodičů připojila k projektu Rodiče vítáni (www.rodicevitani.cz) a podle něj zorganizovala tzv. tripartity - třídní schůzky, kde se setkává učitel, rodič i žák.

Za nejdůležitější počín považuji tzv. SWOT analýzu, která proběhla na jaře za účasti zástupců školy, rodičů a zřizovatele, celkem asi 30 účastníků. Snažili jsme se najít silné a slabé stránky školy a také zjistit, jaké příležitosti a hrozby naši školu čekají. V současné době se snažíme výstupy SWOT analýzy přetavit

v jakýsi akční plán, tj. zcela konkrétní kroky pro řešení konkrétních záležitostí. Zmíním např. pozici školního psychologa, výuku cizích jazyků v menších skupinách, školní kuchyni, další vzdělávání pedagogů, informovanost rodičů o dění ve škole atd.

V průběhu roku se snažíme najít přijatelnou míru spolupráce, odpovědnosti a angažovanosti mezi zástupci pedagogů, rodičů a zřizovatele. Osobně se domnívám, že vzdělávání je proces, kterého se účastní 3 strany - děti, učitelé a rodiče - a je nutné vést debatu o tom, jak tento proces probíhá.

Pokud máte jakékoliv připomínky k naší činnosti nebo k dění ve škole, dejte nám prosím vědět. Zápisy z jednání, SWOT analýzu i akční plán najdete na webu školy - www.zsvelehrad.cz/skolska_rada.

*Pavel Slavík
zástupce rodičů a předseda školské rady*

Stojanovo gymnázium

Školní rok 2015/2016 jsme na Stojanově gymnáziu zahájili 1. září společnou mší svatou ve velehradské bazilice a nutno podotknout, že bazilika byla zaplněná. Rodiči, žáky, absolventy i dalšími přáteli školy. Privítali jsme zejména šedesátku prváků a také nové posily učitelského sboru. A pustili jsme se do práce.

Letošní podzim se na našem gymnáziu nesl ve znamení několika zahraničních výjezdů jak žáků, tak pedagogů. Díky projektu OP VK Rozvíjíme jazyky, který je spolufinancován ESF a státním rozpočtem České republiky, měli vybraní žáci možnost podívat se do Anglie a do Německa. V Hastings i v Berlíně si jednak procvičovali své jazykové znalosti ve škole, dále je uplatňovali v komunikaci při pobytu v hostitelských rodinách a také poznávali krásy jednotlivých zemí. Vyučující cizích jazyků se pak zapojili do programu Shadowing, v rámci kterého navštívili střední školy v Maďarsku, Lucembursku a Francii a měli možnost sledovat zde pedagogické postupy svých kolegů. Druhá část jazykářů navštívila Francii, Anglii a Německo, kde absolvovali čtrnáctidenní jazykový kurz. Nedílnou součástí pobytu v cizí zemi je samozřejmě poznávání tamní kultury a možnost cizojazyčné komunikace v běžných každodenních situacích. A to ocení i pedagog, který cizí jazyk vyučuje.

Na loňské úspěchy navazuje i školní pěvecký sbor. Nejenže se podílel na natáčení vánočního pořadu pro Českou televizi spolu s Hradišťanem Jiřího Pavlici (v premiéře jej budete moci vidět 23. 12. ve 21.15 na programu ČT art a v repríze 25. 12. ve 12.45 na ČT2), ale dostalo se mu té cti, že mohl zazpívat státní hymnu při příležitosti udílení státních vyznamenání na Pražském hradě v den státního svátku 28. října. Na konci roku absolvoval sbor tradiční šňůru adventních koncertů ve farnostech Kunovice, Prostějov, Buchlovice a Veselí nad Moravou. Posledním vystoupením v tomto roce bude Svatoštěpánský koncert s Hradišťanem ve velehradské bazilice.

Máme za sebou kurzy projektu osobnostního rozvoje, účastnili jsme se několika sportovních i vědomostních soutěží, navštívili nás zajímaví hosté i spousta deváťáků s rodiči v rámci listopadových dnů otevřených dveří. Těšíme se, že se s nimi znovu

potkáme při přijímacích zkouškách. A těšíme se také na další skvělé akce, které nás v příštím roce čekají.

Přejeme všem čtenářům Velehradského zpravodaje pokojné Vánoce a co nejúspěšnější start do nového roku.

Vedení Stojanova gymnázia, Velehrad

Finis coronat opus

Tak máme konečně po mnoha létech usilovné práce konečně hotovo. Lešení z baziliky zmizelo a my nyní s úžasem objevujeme krásu a barevnost jednotlivých částí této významné stavby. Za celá ta léta došlo nejen k obnově baziliky a jejího podzemí, ale i jejího okolí, celého poutního areálu. „Podařilo se obrovské dílo, Velehrad se za poslední léta neskutečně proměnil do krásy“, říkají ti, kteří zde nebyli několik let. My, kteří jsme toto dílo organizovali a tvořili, jsme rádi za takové hodnocení. Za sebe mohu říct, že jsem při tom všem náročném zakoušel hmatatelnou přízeň a pomoc nebešťanů. Aniž si to asi uvědomujeme nebo jsme schopni si připustit, před našima očima se odehrál zázrak proměny starého v nové. Stali jsme se účastni zázraku. Bůh své zázraky koná na lidech a s lidmi. Děkujeme tedy Bohu, že jsme směli být účastni tohoto Jeho díla mezi námi. Děkujeme Mu, že poslal na toto místo v pravý čas takové lidi, kteří byli schopni splnit požadavky na ně kladené ve formě dodržení předpisů k získání dotace a k její realizaci. Zázrakem je i to, jak malý tým dokázal v tak limitovaném čase všechno spolehlivě zvládnout. Jména těchto statečných jsou: **Ing. Věra Homoláčová, PhDr. Josef Homoláč, Marcela Vaňková, Marta Jelínková, Ing. Jana Březinová, Ing. Ladislava Lesová, Kristýna Trňáková, Ing. Miroslav Machala, Marie Vojáčková, bratr Václav Dlapka SJ.** Všem těmto a všem ostatním, kteří se jakkoli podíleli na obnově tohoto poutního místa, mnohokrát a velmi děkuji. Tím myslím i na ty, kteří se za toto dílo modlili a obětovali.

Jak jsme mnozí zaregistrovali, letošní projekt **Barokní Velehrad** byl oficiálně ukončen 26. listopadu závěrečnou konferencí. Do konce roku probíhají ještě dokončovací práce. Od 1. 1. 2016 začínáme ve vztahu k dotaci fungovat v režimu tzv. udržitelnosti. Tzn., že 5 let musíme všechny opravené a vybudované části areálu ponechat v takovém stavu, v jakém se nacházely při kolaudaci. Navíc musíme splnit kvóty návštěvnosti tohoto místa. Abychom v tomto směru obstáli, má farnost ve spolupráci s Arcibiskupstvím olomouckým vytvořenou „akční skupinu“, která má za úkol toto zajišťovat a hlídat. Patří tam zejména všichni pracovníci našeho infocentra a průvodci.

Farnost nyní, jak věřím, na delší čas s velkými opravami skončila. Zdá se ale, že práce podobného charakteru zde budou pokračovat. Arcibiskupství olomoucké plánuje získat dotaci pro opravu ohradní zdi okolo celého areálu a některých doposud neopravených částí zdejšího gymnázia. Tak si přejme, aby se i toto dílo dobře podařilo.

Opravená bazilika je připravena na velkou historickou událost. **Možná jste zachytili, že 8. prosince tohoto roku vyhlásil papež František Svatý rok Božího milosrdenství a otevřel v Římě v chrámu sv. Petra Svatou bránu.** Zároveň dal dovolení biskupům jednotlivých diecézí, aby určili ve svých diecézích chrámy, které budou také obdařeny darem Svaté brány pro tento rok. **Z ustanovení arcibiskupa olomouckého Jana Graubnera** patří Velehrad mezi ně. V neděli 24. ledna 2016 můžeme být tedy svědky toho, že poprvé v dějinách tohoto poutního místa **bude v bazilice při mši sv. v 10:00 otevřena biskupem Josefem Hrdličkou Svatá brána Roku milosrdenství.** Svatý rok bude trvat do 20. 11. 2016.

Před námi jsou Vánoce a nový rok. Přeji vám všem, abyste sváteční dny prožívali v radosti a pokoji srdce. Svatoštěpánský koncert Hradišťanu budeme poprvé prožívat ve zcela restaurované a nově nasvětlené bazilice. Přijďte s námi zažít přitažlivou krásu tohoto místa. A vám a všem, kteří toto místo v roce milosrdenství navštíví, ať dobrý Bůh žehná.

P. Petr Prádka SJ, farář

BOHOSLUŽBY V DOBĚ VÁNOČNÍ

Den	Velehrad	Tupesy	Salaš	Den	Velehrad	Tupesy	Salaš
Čt 24.12.	7:30 24:00	-	-	Pá 1.1.	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30
Pá 25.12.	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30	So 2.1.	9:00 18:00	-	-
So 26.12.	7:30 10:00	7:00	8:30	Ne 3.1.	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30
Ne 27.12.	7:30 10:00 15:00	7:00	8:30	Po 4.1.	6:30	-	-
Po 28.12.	6:30	-	-	Út 5.1.	18:00	-	-
Út 29.12.	18:00	-	-	St 6.1.	6:30 18:00	16:30	16:30
St 30.12.	6:30	-	-	-	-	-	-
Čt 31.12.	17:00 23:15	-	-	-	-	-	-

Tábor pro mladší cvrčky Prasklice 2015

Letošní cvrčkovský tábor byl nový z jednoho prostého důvodu, a to že se rozdělil na dvě části, na mladší cvrčky a starší cvrčky. Právě tábor pro mladší cvrčky se uskutečnil v Prasklicích nedaleko Kroměříže a byly na něm děti od předškolního věku až po žáky, které po prázdninách čekala 5. třída. Celkem na táboře bylo 17 dětí.

Naši malí cvrčci se na jeden týden ocitli v době faraonů, letošním tématem byl totiž starověký Egypt. Stali se zachránci a udatnými bojovníky, kteří čelili nástrahám mumie, kterou probudili zlí černokněžníci.

Musím uznat, že letos nám počasí opravdu přálo, měli jsme pořád krásně, a tak mohl tábor probíhat podle původních plánů. Děti byly svědky prastarého rituálu oživení mumie, která měla sloužit k ovládnutí Egypta černokněžníky. Hned pochopily, že budou muset tomuto nebezpečí zabránit. Musely se pořádně naučit hieroglyfické písmo, aby mohly rozluštit prastaré spisy, také jezdit na velbloudovi, bojovaly se skarabem, zajišťovaly jídlo pro vesnici, kterou mumie napadla, čelily „otrávenému“ jídlu a nakonec musely porazit a přelstít samotné čaroděje, aby jim vydali zaklínací formuli.

Na táboře nechyběly ani výtvarné dílny, kde děti mohly tvořit třeba z korálků či si mohly udělat misky z hlíny. Z her, kterých bylo plno, bych ráda vzpomněla Velblud Express, kde děti zúrodnily své jezdecké schopnosti nebo třeba, když si měly bez pomoci rukou sundat

penízky z obličeje, v jedné hře se dokonce mohly děti podívat do alexandrijské knihovny a hledat v ní vzácné svitky. Nechyběli ani tradiční cvrčci, kterých bylo celkem 11, zde mohly děti získat např. Cvrčka ranhojiče, umění, síly, chuti, smyslů, intelektu, a další. V neděli jsme navštívili mši svatou přímo v kostele sv. Anny v Prasklicích a v pondělí jsme měli vlastní mši s otcem Petrem.

Touto cestou bych chtěla moc poděkovat především rodičům, kteří do nás vložili svou důvěru a světili nám své děti, kterých doufáme zase na příští rok přibude, dále všem, kteří nás a náš tábor podporují, především Římskokatolické farnosti Velehrad, obci Velehrad a nemohla bych zapomenout ani na naši hvězdu z kuchyně, bez jejíhož jídla bychom asi nevydrželi, a to paní Dagmar Maděrové a také vedoucovskému týmu, který se mnou na táboře byl. Děkuji.

Kristýna Trňáková

Tábor Bratřejov 2015

Stroj času. To bylo téma letošního cvrčkovského tábora, na který jsme se vydali koncem července již tradičně do Bratřejova nedaleko Vizovic. V těchto letních, ač ne příliš slunečných (*ale ani deštivých*) dnech, jsme se potkali s naprosto šíleným vědcem, který se právě chystal spustit svůj čerstvě sestavený stroj času. Než však k tomu došlo a než jsme se nadáli, přepadli nás lupiči, kteří ze stroje odcizili všechny vzácné a hodnotné součástky. My pak měli týden na to dát vše zase do pořádku. Místo věčného pronásledování zlodějů jsme se však rozhodli nahradit chybějící součástky něčím daleko vzácnějším. Každý den jsme se tak setkali s jednou ze sedmi Ctností, která nás provedla určitým historickým obdobím a na závěr dne nás obdarovala symbolickým předmětem, jenž nahradil jednu z chybějících součástí a posunul nás o epochu dál.

Z pravěku plného neandrtálců honících mamuty, ve kterém jsme se prvně ocitli, nás stroj přenesl do starověkého Egypta. Následovalo období pronásledování prvních křesťanů, v němž nechyběl ani nelítostný boj v aréně. Jelikož ale nemůže vždy vše skončit šťastně, ten večer se konala už jen velká nebeská párty pro všechny nepřeživší. Po náročném večeru jsme neotáleli a další den vstávali při východu slunce spolu s cisterciáckými mnichy, kteří nás celým dnem, pro všechny jistě nezapomenutelným, provázeli. Noční hra, přenesená na dvůr Rudolfa II., nám umožnila seznámit se s nejednou zají-

mavou osobností té doby. Následovalo období husitů a s ním spojené hledání ctnosti Spravedlnosti. Během zámořských objevů jsme „dopluli“ až do nedalekých Luhačovic a se zdejšími domorodci ochutnali jejich exotické léčivé prameny. Po nesnadném období dvacátého století a získání poslední chybějící součástky nás opravený stroj času vrátil zpět do současnosti. Závěrečná stezka odvahy těm nejodvážnějším poodhalila něco málo ze světlé budoucnosti, a pak jsme se všichni následující den vydali domů plni dojmů, nezapomenutelných zážitků a snad i o něco bohatší na duchu. Už teď se nemůžeme dočkat na tábor další, který bude snad co nevidět.

Děkujeme všem, kteří nás jakkoliv při přípravě i realizaci tábora podpořili, zejména pak za finanční podporu Římskokatolické farnosti Velehrad a obci Velehrad.

Kristýna Malíková

Milí spoluobčané a přátelé,

rok 2015 byl pro velehradský poutní areál prvním, kdy jsme se snažili naplnit podmínky udržitelnosti projektu IOP „Velehrad - centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy“.

Předmětem náplně činnosti pro nás tedy bylo zpřístupňovat obnovené a zrekonstruované prostory široké veřejnosti při nejrůznějších příležitostech.

Velehradský dům sv. Cyrila a Metoděje nadále zlepšuje svoje služby veřejnosti, zejména skrze informační centrum, které je určeno nejen poutníkům a turistům, ale také místním obyvatelům. Každý zde může požádat o potřebné informace či radu. Navíc je možné objednat prohlídku s průvodcem jednotlivých okruhů či varhanní koncert v bazilice. Dále jsou v domě k vidění hodnotné expozice Velehrad na křižovatkách evropských dějin, která shrnuje historii poutního místa od doby sv. Cyrila a Metoděje doposud. Ve druhém patře je umístěna expozice Bible pro malé i velké, kde zejména dětská návštěvníci ocení multimediální program, který je výstavou provede.

Pozvánku na Velehrad mohou také nově vidět cestující společností Leo Express na trase Staré Město - Olomouc.

Novinkou v letošní sezoně bylo zavedení audio-průvodce, kteréhožto je možné si zapůjčit taktéž na infocentru, a projít si tak jednotlivé trasy a expozice s odborným rozšířeným sluchátkovým výkladem. Obsahuje i jednoduchou mapku areálu a je k dispozici v pěti jazykových mutacích.

Po bazilice bylo hlavním cílem návštěvníků podzemí s lapidáriem a expozicí, kterou v letošním roce navštívilo 7 600 zájemců o historii. Vzhledem k realizaci dalšího projektu jsme byli nuceni zrušit ve druhém pololetí výukové programy pro školy, ke kterým se chceme opět v nové sezoně a opravené bazilice vrátit. Pro děti bude vytvořena také nová expozice pojednávající o životě sv. Cyrila a Metoděje. Věříme, že ji budeme moci spolu s dětskými návštěvníky hojně využívat.

Z významných akcí můžeme jmenovat např. cyklus šesti varhanních koncertů k významným výročí církevních osobností v roce 2015, jejichž příspěvovatelem byla také obec Velehrad, Ministerstvo kultury ČR a nadace Život umělce.

V kostele Zjevení Páně (Cyrilce) byla po dobu letních měsíců umístěna výstava Ústavu pro studium totalitních režimů „Velehrad vás volá!“, která připomínala události roku 1985 na Velehradě. Výstava byla zahájena za přítomnosti Mons. Joachima Meisnera a Mons. Jana

Graubnera a navázala na ni mezinárodní konference. Výstavu vidělo 8 500 návštěvníků. K tomuto tématu byla také připravena přednáška Stanislavy Vodičkové.

Mezi velké letní akce patřilo také setkání manželů s rodinami či oslavy salesiánů Dona Boska k výročí 200. let od narození tohoto světce.

V letošním roce jsme také pokračovali v oblíbených seminářích duchovního filmu. Dále jsme zpřístupnili expozici Bible pro malé i velké při příležitosti Dne Bible či vánočním výukovým programem pro školy a veřejnost.

Závěr roku bude tradičně patřit vánočním svátkům se svatoštěpánským koncertem Hradišťanu a jeho hostů.

Informace o dění v areálu poutního místa naleznete na www.velehradinfo.cz nebo také na facebookovém profilu Poutní areál Velehrad.

Jménem všech pracovníků VDCM Vám přeji požehnané Vánoce a vše dobré v novém roce.

*Petra Číhalová,
vedoucí Infocentra Velehrad*

23. 12. 2015 od 15:00
budou velehradské děti s doprovodem roznášet
BETLÉMSKÉ SVĚTLO
V případě zájmu si připravte svíčky.

Vážení občané,

přejeme vám poklidně prožité Vánoce a vše dobré novém roce. Matice velehradská si v jeho závěru připomene deset let od svého založení. Po celou dobu své existence se snaží obohacovat jak náboženskou tak také kulturní nabídku poutního místa, obce, která je vám domovem. Nejinak tomu bude v roce 2016:

Matice velehradská Vás zve	
7. 2. 2016 13:00	Valná hromada Matice velehradské - Stojanovo gymnázium
14. 2. 2016 14:15	Křížová cesta v bazilice vedená členy Matice velehradské
24. 2. 2016 18:00	Fenomén pohlednice a Velehrad přednáška Mgr. Petra Havlanta a Mgr. Petra Hudce - sál kardinála Tomáše Špidlíka SJ
2. 3. 2016 18:00	Nové objevy na Velehradě přednáška Mgr. Zdeňka Schenka, Bc. Jana Mikulíka a Radima Vrly - sál kardinála Tomáše Špidlíka SJ
10. 7. 2016 14:00	Karel IV. - potomek i předek světců přednáška Mgr. Petra Nohela - sál kardinála Tomáše Špidlíka SJ
25. 6. 2016 9:00-12:00	Brigáda před velehradskou poutí
15. 8. 2016	Pouť Matice velehradské - 10:00 mše svatá, 14:00 - vystoupení souboru Hudební lahůdky s programem pro děti - sál kardinála Tomáše Špidlíka SJ - 15:00 - hry pro děti
27. 8. 2016	Hudební festival Šroubek
26. - 28. 9. 2016	Svatováclavská pěší pouť z Velehradu na Sv. Hostýn
21. - 23. 10. 2016	Víkend gregoriánského chorálu na Velehradě
5. 11. 2016	Cisterciácká pečeť - Mezinárodní výstava mešních a košer vín
Více na www.maticevelehradska.cz	

Betlém Slovanů

...tak naši předkové nazývali Velehrad, neboť na něj pohlíželi jako na symbolické místo, kde se narodila víra a kultura slovanských národů, kterým přinesli evangelium svatí Cyril a Metoděj či jejich žáci. Tuto myšlenku v rámci poutního místa nejlépe vyjadřuje křídlový oltář s reliéfem Klanění svatých Tří králů. Byl pořízen pro kostelík Cyrilka v roce 1863. Původně byl situován do kněžiště a nyní je umístěn v levé části jeho lodi. Pořízení oltáře s tímto motivem souviselo rovněž s volbou nového zasvěcení kostela. Ačkoliv je lidově nazýván Cyrilka, jeho původní zasvěcení z doby středověku bylo Těla a Krve Páně. Od roku 1863 je to Zjevení Páně.

Motiv Zjevení Páně, nebo též klanění tří králů Jezulátku je reliéfně proveden na ústředním výjevu dvoukřídlového neogotického oltáře. K dítěti, které sedí na klíně Panny Marie, přistupují zprava králové. Vlevo stojí sv. Josef s kloboukem v ruce. Pozadí utváří otevřená architektura betlémské stáje a tropické stromy. Reliéfní řezba má lidový charakter. Na postranních křídlech rozevřeného oltáře se nacházejí postavy sv. Cyrila a Metoděje. Sv. Metoděj je znázorněn s biskupskou mitrou a palliem. V ruce drží reliéfní desku s vyobrazením Krista jako soudce světa. Sv. Cyril je proveden v mnišském hábitu

s kápí na hlavě. V levé ruce drží evangeliář. Polychromované řezby vystupují ze zlateného pozadí.

Humorně, až „cimrmanovsky“ působí informace, že oltář „*nám Slovanům*“ vytvořili ve Vídni řezbáři P. Kastlunger a Heinrich z prostředků olomouckého arcibiskupa Fürstenberka, který - ač uvažoval zemky, nikoliv nacionálně - byl Rakušan. Rovněž pro obnovu Cyrilky před milénium v roce 1863 byl povolán vídeňský architekt maďarského původu, Josef Erwin von Lippert. Tolik k Betlému Slovanů.

Petr Hudec

Žáci Sokol Velehrad

Vážení sportovní přátelé,

každý vánoční čas a konec roku je u lidí spojen s určitou vírou v zázraky. Někdo věří ve zrození Krista, děti věří, že jim dárky pod stromek dává Ježíšek a jiní zase věří v další skutečnosti, někdy se rovnající skoro zázraku. Kdo sleduje velehradský fotbal a zvláště výsledky žáků v podzimní části sezóny, může rov-

něž říct, že oproti loňské je to snad zázrak. Mohu Vás ubezpečit, že v tomto případě se o žádný zázrak nejedná.

Přestože v létě odešli 3 nejstarší hráči, svým způsobem tahouni, bez kterých to prostě nešlo, jsou výsledky diametrálně odlišné od předchozí sezóny. Skutečně se nestal žádný zázrak. Jen ti menší a mladší se dostali více k míči a nemohli se spoléhat na to, že to ti nejstarší ukoupou za ně. K tomu přidáme poctivý trénink, dobrou partu, vítězného ducha a „zázrak“ je na světě.

Rok s rokem se sešel a je naším zvykem bilancovat. Herní vstoup se výrazně projevilo v získaných bodech a na postavení v tabulce. Velehradští žáci odehráli na podzim 8 soutěžních utkání, v nichž 7x zvítězili a jen jednou nešťastně prohráli, přestože byli herně výrazně lepší. S 21 body vedou tabulku okresní soutěže. Jen pro porovnání, v loňské sezóně byli poslední s 1 bodem. Skóre 45:9 svědčí o útočném pojetí hry a dobrých střeleckých schopnostech hráčů. Mezi nejlepší střelce branek se zapsali: Šimon Jelínek 14 brankami a Zbyněk Bílka 12 brankami. Další branky přidali Max Lancouch 7, kapitán Ondra Benko 6, Michal Korvas 3, Tomáš Daněk 2, a Pavel Mítek 1. K dobrým výsledkům patří i dobrý brankář a Petr Sonntag nemá v brance konkurenci. Je skutečně jedinečný. Jako ve známé pohádce: „Malý, ale šikovný“. Byla vítězná utkání, která opravdu zůstanou nezapomenutelná. Kluci, ani jejich rodiče určitě nezapomenou na domácí zápas s Bílovicemi, kdy museli otáčet výsledek a velkou bojovností i kvalitou se jim to podařilo. Druhý takový zápas byl například v Kněžpoli, kde doslova ubojovali vítězství 3:1 ve velmi vypjatém utkání. Museli se přitom vyrovnat s těžkým terénem, silným soupeřem a dokonce i s nepřízní rozhodčího. Podařilo se jim to. Následně domácí diváci nevěřili vlastním očím, když viděli pro nás už tradiční „děkovačku“ našich hráčů rodičům, kteří jim neskutečně fandili. Nakonec nám taky zatleskali.

Co mě mimo dobré výsledky a to, že děti nesedí doma u televize a počítačů a běhají na čerstvém vzduchu, těší nejvíce? Že už na to nejsem sám. S trénováním a koučováním mi pomáhá, jak jsem zaslechl mezi žáky, „dědek“ Jirka Polášek. Tak už jsme na tu bandu blázniví dědkové dva. A je to dobře. 20, někdy i 25 dětí v tomto věku v jednom nelze adekvátně zvládnout. Musím zároveň poděkovat rodičům za podporu a pomoc. Jsou perfektní a jejich ocenění potleskem po každém zápase si moc vážíme. Hráči i trenéři.

A teď už jenom tradiční vánoční a novoroční přání. Chtěl bych napsat něco netradičního. Snad jen, že všem lidem kolem nás přeji klidné a bezstresové vánoce, Hoďme za hlavu všechny starosti a věnujme se dětem. Ony za to stojí.

*Trenéři žáků Sokola Velehrad,
Václav Kovařík a Jirka Polášek*

Vážení spoluobčané!

Dovoluji si Vás informovat o dění ve fotbalovém oddíle při TJ Sokol Velehrad. Hned na začátku je potřeba říct, že nastoupená cesta, jak v oddíle mužů, tak i v oddíle žáků byla správná a úspěšná. Oba týmy vedou tabulky ve svých soutěžích. To je okamžik, který je v historii velehradského fotbalu naprosto ojedinělý. Mužstvo mužů je sice v tabulce druhé, avšak o rozdíl ve skóre vstřelených branek, ale se stejným počtem bodů jako vedoucí mužstvo Tupes. Zde je nutno podotknout, že mužstvo Velehradu jako jediné v letošním ročníku dokázalo Tupesy dvakrát porazit.

Je ovšem nutné, jak se říká, stát oběma nohama na zemi. Před námi je jarní část soutěže a před ní čeká celek mužů zimní příprava, která by měla začít počátkem února příštího roku. V březnu pak proběhne sportovní soustředění, potom přípravné zápasy a na přelomu března a dubna začne jarní část soutěže základní třídy okresního přeboru. Věříme, že nám zůstanou věrní všichni naši fotbaloví příznivci, bez nichž bychom si fotbal na Velehradě již nedokázali představit.

Krátkou zmínkou chci poděkovat za výsledky

oddílu žáků. Ti v podzimní části soutěže dosáhli skvělých výsledků a vedou tabulku ve své soutěži. Je naprosto skvělé, že nám vyrůstají noví kvalitní fotbalisté. Za těmito výsledky je nutno vidět mravenčí a nesmírně trpělivou práci trenéra pana Václava Kovaříka, který předloží informace o dění mužstva žáku v samostatné části.

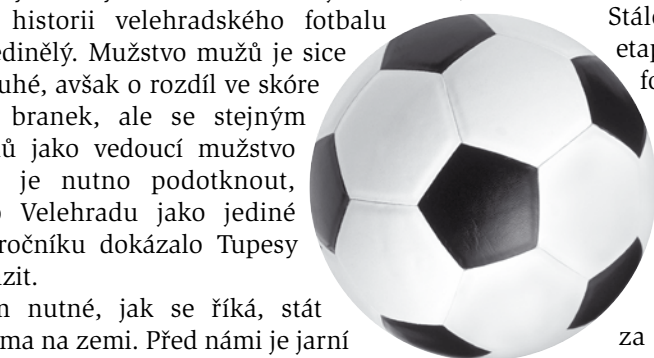
Stále připravujeme projekt na druhou etapu rekonstrukce hrací plochy našeho fotbalového hřiště. Vše se odehrává v přímé spolupráci s vedením obecního úřadu Velehrad. Veškeré snažení je směřováno na konec měsíce ledna příštího roku, kdy je stanoven termín podání žádosti o přidělení dotačních prostředků.

Závěrem chceme poděkovat za skvělou spolupráci obecnímu zastupitelstvu,

za podporu, bez které bychom nemohli fungovat. Poděkování samozřejmě patří i všem našim fanouškům!

S přáním prožití krásných, klidných svátků vánočních a pevného zdraví v roce 2016.

*Za fotbalový oddíl
Nevařil Jiří t.m.*

Turnaj ve stolním tenise Terchová

V neděli 13. 9. 2015, v brzkých ranních hodinách, jsme se spolu se zbytkem čtyřčlenného týmu stolního tenisu (Helena Hrabcová, Honza Smetana, Ondřej Obdržálek, Vaněk Lukáš) vypravili do 170 km vzdálené partnerské vesnice, Terchová. Už při příjezdu přes Slovenské hranice nás přivítala krásná, prosluněná krajina a především nádherné hory. V tu chvíli jsme věděli, že z reprezentačního turnaje si odvezeme nejen jeden hezký zážitek.

Při příjezdu do Terchové nás hned před obecním úřadem přivítal zastupitel Ing. Marián Zajac. Ten nás navigoval až do tělocvičny, kde se samotný turnaj odehrával. Zde už nás očekával hlavní organizátor turnaje Vladimír Vallo. Turnaje se zúčastnily celkem 4 týmy: Terchová a 2 sousední vesnice Nesluša a Nededza a pak také Velehrad. Slovenští bratři nezapřeli svoji pohostinnou národu a v rámci turnaje na nás čekalo pohoštění v podobě pití, točeného piva, kafe, chlebičků a jako zlatý hřeb guláš.

Po dlouhém zápolení nás ale tým Terchové udolal stavem 11:7, obdobně vyrovnaný zápas jsme svedli i s vesnicí Nededza, se kterou jsme taktéž podlehlí 10:8. Ve finále jsme si odvezli sice jen smutné 4. místo, ale naproti tomu neopakovatelný sportovní zážitek. Vyhlašování turnaje se zúčastnil i starosta

Terchové Ing. Milan Laurenčík, spolu s místostarostou Jozefem Davídkem, kteří nás za naši cestu také odměnili. A jako dovršení celého dne nás pan místostarosta a pan Marián Zajac pozvali do místní hospůdky Drevenica, kde se točí originální horské pivo přímo z Terchove. Příjemné posezení s představiteli Terchové dotvářela nádherná krajina Malé Fatry.

Po krásném dni stráveném v Terchové nám nezbývalo, než se rozloučit se zastupiteli a vydat se zpět na Velehrad. A my budeme doufat, že v příštím odvetném turnaji, který by se měl konat tentokrát u nás na Velehradě, oplatíme bratrům z Terchové nejen jejich pohostinnost, tak také porážku.

Vaněk Lukáš

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Vincentinum

Obyvatelé Vincentina a jejich povídkové vzpomínky na advent

Milí přátelé,

čas se zastavit nedá a stejně tak jako v moři běží vlna za vlnou, tak nezadržitelně plynou léta, rok za rokem, zima za zimou. Zkrátka, vánoční svátky už jsou zase tu. A nějak samozřejmě k tomuto zimnímu svátečnímu období patří i trocha rozjímání. A také vzpomínky na dobu, kdy jsme byli malí, mladí a divocí. Chtěli bychom tentokrát nechat promluvit ve svých vzpomínkách na čas předvánoční naše obyvatele, pana Jiřího Vozára, který v našem domově bydlí teprve krátce a pana Václava Řezáče, který již mezi námi není, a přesto v našich srdcích a vzpomínkách stále zůstává.

Václav Řezáč: Mikuláš

Advent je začátek liturgického roku a přípravou na Vánoce. Než zapálíme první ze čtyř svíček na tradičním adventním věnci, jejichž rozlévající se světlo vyjadřuje

příchod Krista, chtěl bych připomenout, co slovo advent představuje. Toto období, které tradičně symbolizuje fialová barva, začíná čtvrtou nedělí před Vánoce a první zmínky na něm sahají až do konce 4. století. Nadcházející čas nás naplňuje očekáváním: pro mě má tento čas duchovní podtext - jako každý věřící se těším na příchod Spasitele, pro jiné lidí nastává očekávání nejprjemnějších svátků v roce.

K Vánocům mě váže příhoda z dětství, a to ne přímo ze svátků vánočních, ale ze svátku 6. prosince, Mikuláše, kdy i ta druhá čertovská polovina se nedá zahanbit.

Mikulášská tradice ožívá v podvečer z 5. na 6. prosince, a to jak ve městech tak na vesnicích. Mikuláš je představován biskupským oděvu s dlouhým bílým vousem, kterého doprovází andělé a čerti. Andělé spolu s Mikulášem roznášejí dárky, zatímco čerti se starají o symbolické „trestání“ zlobivých dětí. Ve škole jsem se naučil dost dobře šít, a tak jsem si řekl, že si ušiji rohy. Měl jsem černou „baranici“, kožich jsem si obrátil naruby, takže když už jsem měl rohy „spíchlé“, nasadil jsem si je. Nejmladší brácha Pavel mě však pozoroval, a když viděl ten „kožuch“ a ty rohy na mně, začal usilovně kvílet a nabírat. Já jsem zpočátku nevěděl, co se děje, ale když brácha z kvílení najel na brekot, začal jsem ho přesvědčovat: „To jsem já, Pavlíčku, ničeho se neboj“, ale on řval ještě víc, takže jsem musel pracně nasazené přestrojení ze sebe strhat. Až potom se utišil. To bylo Pavlíčkovi asi 6 let, mně bylo o 10 let více, tj. 16 roků a místo abych vystrašil já jeho, vystrašil on mě tím brekem, co na mě spustil.

Jiří Vozár: úryvek z povídky „Kocourek a já“

...Když opadalo listí, začaly poletovat první sněhové vločky. Věděli jsme, že bude za pár dní Mikuláš. A my budeme chodit za čerty a anděly a přitom jsme se uměli rádně vydovádět.

Dlouho očekávaný den - **Mikuláš konečně nadešel**. Doma jsme se náležitě ustrojili (já si pamatuji, že jsme míval obráceně oblečený starý kožich po dědečkovi, místo opasku slaměné povřísko z léta), hotové strašidlo. Sraz jsme měli u Kovaříků, protože to vždy vedl nejstarší z nich. Na začátek vytáhl pleskačku slivovice a my jsme si všichni hltli „na posilněnou“ a vyrazili jsme. Řetězy chrastily. Kovařáci rozhodovali, kam se půjde nejdřív. Někdo povídá: „A půjdem též postrašit nedobrého Jana?“ To byl svobodný mládenec, který nám dělal různé naschvály a vylomeniny. A my zase jemu. On měl například díravý plot a nám tudy občas utekl balon. On jej dal k psí boudě, kde byl nedobry vlčák. Každý se bál jít pro míč. Kluci mu naházeli na oplátku na dvůr práskací kuličky a tak podobně. První, kdo na nás čekal, byla naše sousedka. Řekla: „Jen pojďte dál, aspoň si tím připomenou moje mládí. Já jsem chodívala vždy za anděly.“ Podle sebe se ohodnotila, že se narodila v minulém století, ale my jsme ji tak nebrali. Nám přišlo, že je stále mladá. Měla pro nás připravené sušené ovoce (křízaly), a když jsme odcházeli, povídá: „A malé děti nestrašte!“

My jsme šli dál k nedobrému Janovi. Už jsme tušili, že nám něco provede. Když jsme se blížili k jeho domu, řvali jsme jako pavíani, abychom upoutali pozornost. Zahrádku měl ze živého plotu a za ním čekal, až se přiblížíme. Najednou se ozvalo: „Pojď, jen pojď“ a hned potom se ozvaly strašidelné skřeky. Obrovsky strašidelné! Mráčkovi kluci se i rozplakali. Dodnes si ty zvuky pamatuji. Kovařáci mu do dvora pohotově hodili bouchací kuličky. Věděli jsme, že se budeme muset vracet stejnou cestou. A věděl to i Jan, a tak za námi ještě utrousil: „Však já si na vás počkám, těšte se!“ Když jsme to všechno pochodili, přemýšleli jsme, jak si Jana za živým plotem podáme. Trochu jsme měli strach. Odvahu jsme si dodávali rachocněním řetězů. Jan už byl na nás připraven. Na lopatě měl přichystané práškové vápno a když jsme šli kolem, hodil to na nás. Takže z nás byli bílí čerti. A chechtal se tak strašidelně, že jsme se dali na útěk.

V závěru každého roku, kdy se příroda ukládá ke spánku, kdy se staré uzavírá a nové očekává, se i lidé mnohdy zastaví, aby hodnotili, bilancovali, plánovali...

Ze srdce děkujeme všem, kteří nás podporují, s námi spolupracují, nám pomáhají... a přejeme pokojné a požehnané Vánoce i celý příští rok 2016.

Ing. Milena Marečková,
obyvatelé a zaměstnanci Vincentina

Domov pro osoby se zdravotním postižením Velehrad - Buchlovská

Jsou tady Vánoce. Čas rozjímání a klidu, ale také rekapitulace úspěchů a nezdarů, pokroků, který nám téměř už uplynulý rok přinesl. Rozjímání, v kterém bychom si měli najít čas se zastavit, vychutnat si pohodu klidu zimních večerů a o svátcích srdečně si užívat přítomnost svých blízkých a dárců. Dárců, které jsou darovány od srdce, s láskou, u kterých není důležitá hodnota, která je dána cenou, ale citem a láskou s jakou jsou darovány.

Pokud bychom měli rekapitulovat rok v domově z pohledu pracovníků, pokusíme se je stručně shrnout do následujících několika řádků.

Naprostě stěžejní událostí bylo ukončení projektu „**Zvyšování kvality života uživatelů sociálních služeb se zdravotním postižením ve Zlínském kraji**“. Z výstupů jednotlivých aktivit tohoto projektu byl vytvořen Rozvojový plán našeho zařízení na období 2015-2020, který je v souladu s Konceptí rozvoje sociálních služeb pro osoby se zdravotním postižením poskytovaných příspěvkovými organizacemi Zlínského kraje na období 2015-2020. Tento plán jsme již začali naplňovat v druhé polovině r. 2015 následovně:

- zahájili jsme snižování kapacity domova a to zastavením příjmu nových uživatelů a aktivně vyhledáváme komunitní bydlení pro stávající uživatele, kdy kapacita zařízení bude do r. 2020 snížena až o 30%
- navázali jsme na úspěchy, které jsme dosáhli již v prvním pololetí r. 2015, kdy se nám podařilo zaměstnat naše uživatele v rámci docházení do Sociálně terapeutické dílny v Uh. Hradišti, Naděje Otrokovice
- uživatelé se aktivně připravují na přechod do komunitního typu bydlení, kdy 4 uživatelé budou mít možnost se přestěhovat do chráněného bydlení v Uherském Hradišti.

Věříme, že i další naši uživatelé budou mít možnost využít této změny. Vše záleží na jejich schopnostech a možnostech návazných služeb, kterých je bohužel v současné době nedostatek. Z tohoto důvodu je dalším stěžejním cílem a strategií domova vytvořit novou službu komunitního typu - chráněné bydlení pro stávající uživatele domova. Naším cílem je umožnit uživatelům žít svůj život odpovídající životu lidí v běžné společnosti.

Samozřejmostí je i vzdělávání pracovníků domova a zvyšování jejich kvalifikace i kompetencí. Nedílnou součástí zkvalitnění služby je zvyšování počtu pracovníků a spousta dalších změn, ať již organizačních, provozních či jiných. Věříme, že je jak uživatelé, tak i personál domova zvládnou s patřičným optimismem a za podpory zřizovatele Krajského úřadu Zlínského kraje, Sociálních služeb Uh. Hradiště př. org., Obecního úřadu Velehrad i Vás obyvatel Velehradu, se nám všem podaří stanovené cíle naplnit.

Ať už procházíme změnou, nedostatkem, složitými životními, osobními či pracovními situacemi, ale i radostmi, najdeme si nejenom v tomto krásném adventním čase, ale i po něm chvilku času, kdy budeme rozjímat, vzpomínat, kdy si uvědomíme, že jsme jen zrníčko v moři písku a nic se netočí jenom kolem nás. Vážme si toho co máme, toho čeho nám bylo možná nějakou „vyšší mocí“ dáno. Vážme si lidí, přátelství, které máme, lidí kolem sebe, vážme si vztahů, lásky. Věnujme si navzájem čas, věnujme je pro lidi kolem nás, pro ty, kteří si to zaslouží, kteří na něj čekají a kteří si váží toho, že jsme jim tento čas věnovali.

Děkuji panu starostovi i pracovníkům obecního úřadu, Vám obyvatelům Velehradu za podporu, pomoc a spolupráci.

Přeji Vám všem krásné prožití doby vánoční a hodně zdraví, osobního štěstí, pohodu, veselou mysl, obrovskou dávku optimismu, tolerance a dobrych zpráv v kruhu svých nejbližších a to vše po celý rok 2016.

Mgr. et. Bc. Alena Novotná,
vedoucí DZP Velehrad-Buchlovská

CHRÁNĚNÉ BYDLENÍ SV. CYRILA A METODĚJE

Šla do Betléma rovná cesta,
zářila hvězda, všechno bylo prosté
a za nábožných písní
sny otců našich věčně putovaly
po starém mostě.

Byl, nebyl Betlém?
Však na tom mostě, rozmarýna roste
a poutnickové věrní tiše obrátí se,
když místo Spasitele
čeládku chlěvní najdou.

A vracejí se domů s vírou,
že za rok hvězda stane jistě nad Betlémem
a ta již neoklame.

(Karel Toman: Prosinec)

*Všem spoluobčanům přejeme milostiplné a pokojné prožití vánočních svátků
a do nového roku 2016 vyprošujeme vše jen dobré a stálou Boží přízeň.*

*Pracovnice a děvčata z CHB sv. Cyrila a Metoděje
s. Václava Dudová*

TURISTICKÉ CENTRUM VELEHRAD

Ohlédnutí za rokem 2015. Turistické centrum ve Velehradě je v provozu již 2 roky. Měli jste možnost navštívit zajímavé výstavy, jarmarky, besedy, plesy.

LEDEN

- První výstavu letošního roku zahájil Pavel Bělovský, velehradský malíř, kterého už v mládí zaujaly olejomalby světových mistrů, krajiny a náboženské motivy.
- Ve druhé galerii turistického centra byla zpřístupněna výstava obrazů Karla Říhovského.
- Plesovou sezonu zahájil Myslivecký ples sdružení Háj Velehrad-Modrá. K tanci a poslechu zahrála skupina Madusong (M. Macháček). Nechyběla bohatá tombola.
- V lednu byla pestrá nabídka kulturních akcí. Pro nastávající maminky a tatínky proběhla beseda na téma Těhotenství s Bárkou Šobovou. Měli jste možnost popovídat si o zdravém těhotenství, přípravě k porodu a péči o dítě. Beseda byla úspěšná a měla další pokračování.

ÚNOR

- Následující měsíc proběhl Stolový bazárek. Mamin-

ky si mohly koupit oblečení, doplňky na nadcházející sezonu jaro/léto.

- Proběhl 2. Velehradský karneval pro dospělé, který byl zastoupen velkým množstvím masek a veselých zábav. Nejlepší maskou byli vyhlášeni staroušci manželů Korvasových.
- Dva dobrodruzi Radek Kubík a Michal Kopčil vyprávěli o své cestě na babetách do Vatikánu, o jízdě přes zasněžené vrcholky Alp, o technických problémech v centru Itálie a dalších útrapách a radostech během 26 dní dlouhé cesty.

BŘEZEN

- „Pohlazením po duši“ byla výstava energetických obrazů Jany Kateřiny Kastnerové, výtvarnice a vizážistky se zájmem o alternativní směry. S paní Kastnerovou vystavoval obrazy pan Petr David.
- Jaro sebou přineslo krásnou výstavu dekorativní dřevěné plastiky pana Hájka „Velikonoce a dřevo“. V průběhu vernisáže provedl zástupce Muzea rekordů a kuriozit z Pelhřimova registraci hudebního nástroje pana Hájka s názvem „Tondobrnk“ do České knihy rekordů.
- Výstava obohatila premiérový ročník velikonočního jarmarku. Prezentovala se na něm celá řada lidových

tvůrců ze Slováků. S kulturním pásmem vystoupily děti z mateřské školy, v jeho průběhu se pak představovali žáci základní školy a družiny při ZŠ Velehrad.

DUBEN

- Dlouho očekávanou byla beseda s pilotem Slávkem Pískatým, která měla obrovský ohlas. Slávek pracuje jako pilot v Bhútánu - malém himalájském království a patří k nejlepším pilotům na světě.
- Premiéru měl i Bleší trh, na kterém bylo možné nabídnout věci, které již doma nepotřebujeme. Věříme, že si najde své příznivce a stane se opakovanou záležitostí.
- V dubnu proběhla pravidelně se opakující akce „Na kole vinohrady“, kdy se symbolicky otevírají cyklostezky. Cyklisté si mohou vybrat z několika tras s atraktivními zastávkami. Jednou ze zastávek bylo i TC Velehrad.

KVĚTEN

- Stavění máje je tradice, která se vžila do všeobecného podvědomí. Tento rok se nám zdárně podařilo postavit májku již s novým panem starostou, a uhlídat ji až do zdárného konce jejího pokácení.
- TC uspořádalo ve spolupráci s Československou obcí legionářskou a Nadačním fondem projektu LEGIE 100 ČESKÁ PAMĚŤ výstavu obrazů Pavla Vavryse. Uskutečnila se i beseda u příležitosti 70. výročí osvo- bození obce.
- O besedy, přednášky a další akce v TC je veliký zájem, rozhodli jsme se uspořádat přednášku s Josefem Ulehavem, ve které jste se mohli dozvědět, jak místo ovlivňuje člověka.
- Dále se v květnu uskutečnila dlouho plánovaná výstava panenek různých velikostí a materiálů. Panenky doplňovaly plyšové hračky a kočárky. Nejstarší kočárek byl z roku 1876.

ČERVEN

- Opět jsme si pozvali Báru Šobovou, povídání bylo tentokrát na téma „Práce a život porodní asistentky v Saudské Arábii“.

ČERVENEC

- Vladimír Kodrila zde vystavoval obrazy se zaměřením na krajinomalbu a intimnější zátiší.
- První projekcí filmu v TC byla „VÁŽNÁ ZNÁMOST“. Film o podvědomých vzorcích, hrách a lehce záměrných podpásovkách mezi partnery. Součástí projekce byla i beseda s autory filmu. Jejich cílem je pobavit se s diváky o vztahových tabu a přiznat si společně nepřiznatelné.

SRPEN

- Silnou výstavu uspořádala trojice pánů, mezi něž patří Oldřich Štěpánek absolvent SUPŠ v Uherském Hradišti - obor sochařství. Stanislav Žampach prezentoval ateliér Žampach. Ateliér byl zpočátku zaměřena na design pro sklárny a obchodní společ-

nosti z celého světa. Poté se zaměřili více na vlastní tvorbu. Vlastimil Mahdal vystavil obrazy, které inklinují spíše k monumentální malbě.

ZÁŘÍ

- Hody s právem byly veselé, tak jak tomu bývá každý rok. V letošním roce byly o to zábavnější, když si krojovaní stárci zapůjčili obecní koloběžky a vydali se na nich na projížďku. Koloběžky pro návštěvníky Velehradu a občany zakoupil obecní úřad.
- Svě místo v TC si našla i jedinečná výstava pana Františka Kubiny z Velehradu, mistra realismu, básníka a držitel světové ceny Salvadora Dalího z roku 2006. Kubina se věnuje především krajinomalbě.
- Snažíme se, aby výběr besed byl pestrý. Beseda Terapie tmou byla tak dalším tématem, ve kterém byly probírány účinky terapie.

ŘÍJEN

- Beseda a autogramiáda se spisovatelkou Alenou Ježkovou. Byl od prezentován 2. díl úspěšné knihy Tichá srdce, kterou bylo možné zakoupit a nechat podepsat samotnou autorkou.

LISTOPAD

- Na společnou procházku za přáním Velehradem se vydali rodiče a děti v lampiónovém průvodu.
- Největší akcí TC v letošním roce byla dvoudenní konference Venkov 2015. Konference se konala pod záštitou ministra zemědělství Mariana Jurečky a hejtmana Zlínského kraje Stanislava Mišáka, kteří se jednání osobně zúčastnili. Mezi hosty patřil i olomoucký arcibiskup Jan Graubner. Konference se zúčastnilo na tři sta účastníků z České republiky a Slovenska. Akce je každoročně pořádána na podporu udržitelného a soběstačného venkova.
- Milovníci umění mohou do konce prosince navštívit kolektivní výstavu Marie Jesús Machek-Rivero, která svou tvorbu prezentuje obrazy s náboženskou tematikou. Narodila se v Granadě, žije v Bratislavě. Tvorba se vyznačuje abstraktním pozadím s figurálními motivy. Na výstavě se tvorbou podílí dřevořezbář Jozef Šíma ze Žiliny.

PROSINEC

- A máme tu poslední měsíc v roce. V prosinci jsme si pro Vás připravili Vánoční jarmark s tradičním stánkovým prodejem výrobků. Mohli jste vidět ukázky malby na baňky, vystoupily děti z MŠ, žáci ZŠ a školní družiny při ZŠ Velehrad. Završením jarmarku byla vernisáž obrazů studentů Univerzity třetího věku UTB a lektorky Zuzany Bahulové. Akce, které ukončily rok 2015 byly: jarmark ZŠ Velehrad a zpívání u vánočního stromu.

Co nám přinese rok 2016 v TC Velehrad? To bude pro všechny velkým překvapením. Jednotlivé akce budou upřesněny v průběhu příštího roku.

Veronika Daňková

Další archeologické objevy v bývalém cisterciáckém klášteře na Velehradě

V minulém roce byl slavnostně ukončen projekt „Velehrad - centrum kulturního dialogu západní a východní Evropy“, který výrazně přispěl k obnově nejen samotné baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, ale zároveň okolního prostranství a dalších významných objektů v areálu bývalého cisterciáckého kláštera.

V souvislosti s postupně prováděnými zemními úpravami v rámci jednotlivých stavebních objektů probíhal v letech 2009 - 2015 záchranný archeologický výzkum realizovaný pracovníky společnosti Archaia Olomouc o.p.s. V případě některých závažných archeologických objevů se mohli občané Velehradu seznámit s prezentací výsledků výzkumu přímo v terénu, prostřednictvím přednášek, případně zpráv uveřejněných v tisku.

V roce 2014 proběhl v rámci projektu „Velehrad - Revitalizace ohradní zdi fary a přístřešek na farní zahradě“ záchranný archeologický výzkum společnosti, během kterého se naskytla příležitost prozkoumat jižní část základů hranolové věže ukryté do té doby pod úrovní současného povrchu ve dvoře fary. Výzkum z roku 2014 do značné míry navazoval na závěry záchranného archeologického výzkumu ze závěru roku 2011, kdy došlo v prostoru tzv. uličky (průchod mezi Římskokatolickou farností Velehrad a Mateřskou školou Velehrad) k odkrytí severozápadní hranolové věže původního, na dobu svého vzniku velkoryse pojatého, opevnění cisterciáckého kláštera. Z konstrukce věže se překvapivě do výše přibližně jednoho metru zachovala nadzemní část tvořená soklem s pultově zkosenou horní hranou, na který nasedá první vrstva z pečlivě opracovaných pískovcových kvádrů a dále navazovalo zdivo z lomového kamene. Po ukončení výzkumu severozápadní věže opevnění bylo rozhodnuto o prezentaci zdokumentované severní části stavby formou vyznačení zachyceného půdorysu v pochozí úrovni nově budované dlažby

Pohled od severu na část půdorysu hranolové věže prezentovaného vyznačení v pochozí úrovni dlažby před rekonstruovanou ohradní zdí fary. V pozadí západní průčelí baziliky Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje (Foto Z. Schenk 2015)

Před vlastním zahájením výzkumu v roce 2014 byla nejprve odstraněna nadzemní konstrukce objektu garáže situovaná na dvorku před severní štítovou zdí fary. Poté došlo k vymezení plochy výzkumu, která přiléhala ze strany východní a severní k ponechané betonové základové desce garáže, již byl výzkum limitován. Pod recentními navážkami se podařilo odhalit a zdokumentovat

Pohled na odkrytý průběh východní obvodové zdi hranolové věže. V pozadí jižní průčelí objektu Mateřské školy (Foto Z. Schenk 2014)

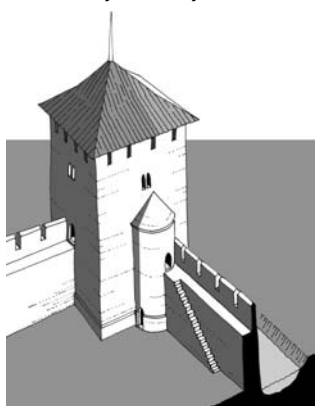
předpokládaný průběh východní obvodové zdi hranolové věže a její severovýchodní vnitřní nároží, do kterého byla v období baroka zabudována vápenná jáma. Z jejího zasypu pochází velké množství zlomků kuchyňské keramiky, které umožňuje rámcovou dataci objektu do barokního období. Z výplně byl získán rovněž chronologicky citlivější nález, jímž je

Rub a líc barokního medailonu s vyobrazením sv. Josefa a P. Marie nalezeného v zásypu vápenné jámy odkryté během výzkumu na dvorku fary. Datace: 18. století (Foto Z. Schenk 2014)

mosazný církevní medailon s vyobrazením sv. Josefa a Panny Marie. Podle vyjádření Martina Omelky by se v tomto případě mělo jednat o exemplář nižší medailérské úrovně, který můžeme datovat mezi roky 1700 - 1790. Vápenná jáma dokládá stavební aktivity, které lze spojit s obdobím pozdního baroka, kdy došlo k posledním větším stavebním úpravám kláštera před jeho zrušením v 80. letech 18. století. S těmito pozdními stavebními aktivitami lze nejspíše spojit jméno posledního opata velehradského kláštera Filipa Zuri (1764-1784), případně jeho předchůdce Josefa Malého (1724-1748). V letech 1766-1769 měl opat Zuri nechat prodloužit severní křídlo od budovy se západní branou dále k severu patrně až po úroveň severního štítu (dnešní objekt ŘkF Velehrad). Na počátku roku 1782 nastala v rámci církevních reforem císaře Josefa první vlna rušení klášterů. V případě velehradského konventu byl v souvislosti s císařským nařízením proveden zrušovací akt dne 27. září 1784.

Zcela novým zjištěním byl odkryv základů vřetenovitého schodiště věže situované původně při severozápadním vnitřním nároží opevnění, vymezeném vnějším lícem východní obvodové zdi hranolové věže a severní hradbou. Představu o podobě hranolové věže se zabudovaným vřetenovitým schodištěm si můžeme udělat na základě rekonstrukce nálezové situace zachycené výzkumem na dvoře fary

Pokus o rekonstrukci možné podoby hranolové věže se zabudovaným vřetenovitým schodištěm na základě nálezové situace zachycené výzkumem na dvoře fary v roce 2014. (Kresba R. Vrla 2015)

v roce 2014, kterou vytvořil Radim Vrla z územního odborného pracoviště Národního památkového ústavu v Kroměříži.

Ve druhé polovině roku 2015 měli občané Velehradu možnost pozorovat dění kolem stavebních prací probíhajících v rámci projektu „Barokní Velehrad“, který byl slavnostně ukončen dne 26. listopadu 2015. Projekt byl rozdělen do několika etap, přičemž jednu z nich představovala „Obnova kaple sv. Vendelína“, která se nachází v severozápadním nároží ohradní zdi pozemku Římskokatolické farnosti Velehrad. Samotný objekt výklenkové kaple sv. Vendelína nechal vybudovat v období pozdního baroka, v roce 1765 opat Filip Zuri (1763-1784), tedy krátce před zrušením cisterciáckého kláštera.

V rámci obnovy došlo k vyhloubení hydroizolačního výkopu podél východní obvodové zdi kaple. Základy stavby zděné ze smíšeného kamenného-cihelného materiálu byly založeny do úrovně terénních vyrovnávek raně novověkého stáří, což dokládá získaný soubor zlomků tenkostěnné kuchyňské keramiky ze 16.-17. století. Šlo zejména o části hrnců, džbánů, misek polévaných glazurou.

V rámci další stavební etapy projektu „Vybudování vstupu do areálu Velehradu“ byl prováděn archeologický dohled nad trasou liniového výkopu vedeným zeleným pásem před prodejnou smíšeného zboží Minimarket, v prostoru křižovatky ulic Hradištská a U Lípy. Výzkumem zde byla zachycena a zdokumentována úroveň planýrky cihelných konstrukcí hospodářských staveb novověkého stáří. V souvislosti s výkopem šachty pro technologii fontány došlo v měsíci září 2015 k zachycení pozitivních archeologických situací vrcholně středověkého stáří. Jednalo se zejména o severní průběh původní vnější ohradní zdi klášterního areálu, jejíž jižní líc se podařilo odkrýt v délce šesti metrů na severním profilu stavebního výkopu. Její konstrukce byla vyzděna z velkých hrubě opracovaných bloků pískovce pojených vápenno-písčitou maltou světle hnědého zabarvení. Datace vzniku této zdi je kladena

Výkop šachty pro technologii fontány v místě nově budovaného vstupu do areálu Velehradu. Celkový pohled od západu na odkrytý průběh severní ohradní zdi (Foto Z. Schenk)

na základě výsledků předchozích výzkumů do první pol. 13. století. V centrální části výkopu šachty byla přibližně v niveletě rozšířeného předzákladu ohradní zdi zachycena planýrka mazanícové konstrukce pyrotechnologického objektu, který lze na základě množství nalezených bronzových slitků a torza tavicího kelímku (tyglíku) interpretovat jako kovoliteckou pec datovanou na základě zlomků keramiky do 13. století.

Výsledky archeologického výzkumu přinesly důležité informace o způsobu, provedení a výškových úrovních založení během stavebních prací odkrytých stavebních konstrukcí, které dokládají intenzivní stavební aktivity probíhající v předmětném prostoru nejen v době existence bývalého cisterciáckého kláštera, ale v souvislosti se změnou užívání celého areálu pokračující do současnosti.

Zdeněk Schenk - Jan Mikulík
Archaiia Olomouc o.p.s

Milí spoluobčané!

v prosinci vrcholí, ale také končí hlavní lovecká sezóna tohoto roku. V honitbách nastane klid a myslivci svou pozornost budou plně věnovat péči o zvěř. Zhodnotí výsledky své práce a učiní vše pro zdar nového roku.

Srncí zvěř se postupně sdružuje do větších tlup a udržuje si své stanoviště. Mladí srnci, opoždění ve svém vývoji, shazují parůžky. Černá zvěř pokračuje v chrutí, které často probíhá ještě v lednu. Kňouři jsou výrazně cítit říjným prkem.

Za mírnější zimy se ke konci prosince začínají honcovat zajáci. Dochází i ke kaňkování lišek. Toto pokračuje v lednu a únoru.

Silnější zima doléhá i na škodnou zvěř a ochuzuje ji o potravu, takže nebezpečí škodné pro užitkovou zvěř vzrůstá. Zaměříme se proto na lov hlavně lišky obecné.

Co se týká zimního příkrmování zvěře, myslivci navštěvují krmná zařízení minimálně jednou týdně. Spárkatá musí mít v krmelcích dostatek kvalitního sena, kterého členové mysliveckého sdružení mají od léta dostatek v zásobníku pod Hájem.

V tomto období se musíme již vyvarovat příkrmování spárkaté zvěře pšenicí a pšeničnými šrotky s vysokým obsahem lepku. Dochází k překyselení žaludku a zažívacím potížím. Za nejvhodnější jadrné krmivo pro toto období lze považovat oves a plody

lesních dřevin (bukvice, žaludy, kaštiny). Myslivci se starají i o potravu drobné zvěře v zásypech, kde se dobře přikrmuje i veškeré ptactvo.

Tímto malým příspěvkem jsem chtěl našim spoluobčanům alespoň trochu přiblížit činnost myslivců. Vůbec to nejsou „vrazi divoké zvěře“, jak se uvádí v médiích. Hlavní poslání myslivce je péče o zvěř a lov je jen malá odměna za celoroční práci a starost o zdravou přírodu.

*Vlastimil Vaněk a Jan Kašpařík
členové revizní komise MS Háj Velehrad-Modrá*

MS HÁJ Velehrad-Modrá Vás srdečně zve na **TRADIČNÍ**

XV. MYSLIVECKÝ PLES,

který se uskuteční

16. ledna 2016

v areálu Turistického centra
na Velehradě

Začátek v 19.30 hod

K tanci a poslechu hraje
skupina LCR (Buchovice)

Zajištěny zvěřinové speciality a občerstvení • Bohatá tombola • Vstupné 100,- Kč
Srdečně zvou myslivci

SVOZ PYTLŮ NA PLAST OD DOMÁCNOSTÍ

Pytle s plastem se budou svážet vždy ve čtvrtek:

7. ledna (mimořádný), 14. ledna, 28. ledna, 11. února, 25. února, 10. března, 24. března
a dále 1 x za 14 dní

Pytle na plast, nápojové kartony a kovové plechovky připravujte k odvozu až když jsou zcela naplněny.
Při naplnění a přípravě k odvozu je nutné pytle řádně zavazovat!

Výsadba narcisů

Pietní akt k výročí osvobození obce

Návštěva představitelů družební obce Terchová

Přechod a cykloprejezd Chřibů

Půjčovna koloběžek v Turistickém centru

Koncert lidí dobré vůle

Výstava v Turistickém centru

Utkání ve vodním pólu Velehrad - Modrá na Živé vodě

Tenisový turnaj o pohár starosty obce

Hody

Setkání senátorů na Velehradě

Bleší trhy v Turistickém centru

Ořez stromů

Lampionový průvod

Mikulášská družina

Česko zpívá koledy

Narození

9. 6. 2015 Viktorie Burešová, čp. 308
 24. 6. 2015 Sofie Hlaváčková, čp. 327
 12. 7. 2015 Dominika Chytková, čp. 326
 30. 8. 2015 Štěpán Stuzka, čp. 298
 28. 9. 2015 Marie Kocábová, čp. 289

30. 9. 2015 Antonín Šebesta, čp. 171
 4. 10. 2015 Josef Šlajsa, čp. 231
 27. 10. 2015 Matyáš Malinka, čp. 331
 2. 11. 2015 Arnošt Luža, čp. 314

Uzavřeli manželství

14. 8. 2015 Petr Kocáb a Barbora Krchňavá (Velehrad)
 22. 8. 2015 Lukáš Úředníček (Velehrad) a Nikola Vondrová

Úmrtí

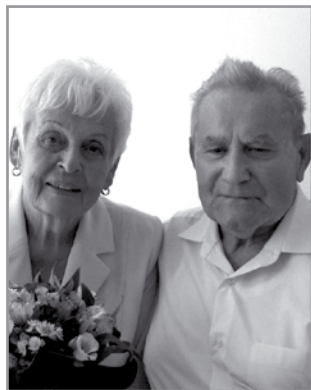
5. 7. 2015 S. Jiřina Pitronová, 94 let, ŘS
 21. 9. 2015 Marie Hanáčková, 79 let
 9. 10. 2015 Jan Vojáček, 79 let
 13. 10. 2015 Antonie Doležalová, 88 let

1. 11. 2015 Antonín Hanáček, 56 let, DZP
 5. 11. 2015 Zdenka Rosecká, 76 let DZP
 25. 11. 2015 Jaroslav Opluštil, 71 let
 27. 11. 2015 Alena Novotná, 78 let, DZP

INFORMACE

- Počet obyvatel k 30. 11. 2015 je 1220, z toho 577 mužů a 643 žen, průměrný věk obyvatel je 44,17. V roce 2015 se narodilo 14 dětí a zemřelo 18 obyvatel, z toho 9 z DZP a 2 ŘS.
- V našem matričním obvodu bylo v roce 2015 uzavřeno celkem 98 sňatků, z toho 66 obřadů v Kostelíku sv. Jana Křtitele na Modré, 19 obřadů v Bazilice Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, 5 obřadů v Hotelu Mlýn, 5 obřadů na obecním úřadě, 1 obřad u Konventního rybníku, 1 obřad na Živé vodě a 1 obřad na Mlýně na Salaši

*Diamantová svatba,
Marie a Vladimír Běhávci*

František Mašlík, 70 let

*Zlatá svatba,
Marie a Bohumil Junášci*

*Ludmila Burešová, 95 let
DZP Vincentinum*

*Marie Táborská, 80 let
DZP Vincentinum*

Josefa Malá, 85 let

Marie Tomešková, 90 let

*Zlatá svatba,
Wilhelmina a Dušan Hozáci*

Jubilanti pro rok 2016

60 let

Březinová Eva
Hudeček Lubomír
Junášek Josef
Humpolová Petra
Ondrášková Helena
Kovalčík Vlastimil
Spath René
Nevařilová Jindra
Špičáková Hana
Bartošíková Eva
Straková Věra
Slavíková Ludmila
Křivák Ladislav
Matějka Miroslav

65 let

Zapletalová Hana
Daněk Karel
Doležal Karel
Jurčík Stanislav
Pálková Marta
Beránková Anna
Pavlík Vladimír
S. Řezáčová Františka
Velecká Marta
Vrzala Pavel
Maděrová Dagmar
Huňka Ladislav
Veclová Dagmar
Suchánková Helena
Vecl Milan

70 let

Hrabcová Marie
Moučková Marie
Martinec Jaroslav
Záhorec Vladimír
Trnka Stanislav
Šefránková Taťána
Salingerová Anna
Zábranský Josef

Mouček Alexander
Kučera Jan
Beránek Josef
Vojáčková Emilie
Cigošová Ludmila
Podškubková Libuše
Martincová Vlasta

75 let

Ovčáčík Václav
Gajarský Štefan
Šústek Václav

80 let

Běhávka Vladimír
Maděrová Jindřiška
Čechalová Marie
Jurčíková Ludmila
Maňásková Anna
Chmiel Jan
Machalová Marie

85 let

Mičulková Dagmar
Smutná Ludmila
S. Minaříková Anna
Kovářová Adéla
S. Valášková Anna
S. Šústková Ludmila
S. Jančová Ludmila
Pelikánová Marie
Vážná Marie

86 let

S. Žaloudková Josefa
Zapletalová Marie
Hornáková Marie
S. Jančová Františka
Malá Josefa
S. Kopecká Alžběta
S. Mikulková Mária

87 let

Nevařil Josef
S. Minaříková Ludmila
Kostelníčková Ludmila
P. Ovčáčík Vlastimil

88 let

Černobilová Anna
s. Janáčová Františka
Grebeníček Miloslav
Horák Jaromír
S. Kaláčová Anežka
Grebeníčková Jiřina

89 let

P. Sládek Jaroslav
Křivánek Eduard
S. Holečková Marie
Višenka Jaroslav

90 let

Mičulka Břetislav
Doležalová Marie
Ryplová Edita

91 let

Tomešková Marie

93 let

Vlkojanová Anna

95 let

S. Ondřejková Otília
Jurčík František
S. Kotková Anna

96 let

S. Turzová Marie

Zlatou svatbu oslaví

- 16. 4. 2016 František a Taťána Šefránkovi • 30. 4. 2016 Josef a Libuše Podškubkovi
- 12. 11. 2016 Jan a Marie Chrástkovi

Diamantovou svatbu oslaví • 17. 4. 2016 Jaroslav a Věra Višenkovi

Jubilanti v DZP

Ve Vincentinu oslaví 60 let Hruzek Rostislav, **65 let** Kühler Petr, Klosová Drahomíra, **96 let** Burešová Ludmila

V Kopretině oslaví 60 let Kovářová Marie, Furch Vítězslav, Kubíček Milan, Zemánek Josef, Vítková Jaroslava, Měrková Milada, Slováčková Emilie, Pavelčíková Jitka,

65 let Kašparová Květuše, Pavlíková Drahomíra, Martinů Miloslava, Žmolíková Milena, Sukaný Václav, Kordíková Vlasta, **70 let** Slováková Ludmila, **75 let** Žmolík František,

80 let Mikušová Jana

Hody 2015

Letošní padesátníci 1965-2015

1. třída
p. učitel Pacht

Vyšlo 22. prosince 2015, náklad 450 výtisků.

Adresa redakce: Obecní úřad Velehrad • IČO 291 536 • evidenční číslo MK ČR E 101 58 • Redakční rada: Mgr. Aleš Mergental, Eva Hanáčková, Anna Kremplová, Pavla Zábranská • Foto: P. Hudec, F. Ingr, Z. Skalička, M. Sonntagová, archiv OÚ, Studio 5 • K vydání připravilo: Studio 5 • Tisk: Hudec Print
Velehradský zpravodaj najdete i na stránkách www.velehrad.cz. Uzávěrka příštího čísla 17. 6. 2016. N e p r o d e j n é

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ 17. 10. 2015

Antonín Šebesta, nar. 30. 9. 2015, Velehrad 171 | Marie Kocábová, nar. 28. 9. 2015, Velehrad 289
 Štěpán Stužka, nar. 30. 8. 2015, Velehrad 298 | Dominika Chytková, nar. 12. 7. 2015, Velehrad 326
 Sofie Hlaváčková, nar. 24. 6. 2015, Velehrad 327 | Viktorie Burešová, nar. 9. 6. 2015, Velehrad 308
 Cyril Vaněk, nar. 22. 4. 2015, Velehrad 201

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ 17. 10. 2015

Lukáš Novotný, nar. 18. 5. 2015, Modrá 17 | Laura Skrášková, nar. 5. 6. 2015, Modrá 82
 Boleslav Tomáščík, nar. 21. 5. 2015, Modrá 30 | Adéla Jančurová, nar. 26. 8. 2015, Modrá 127

Tradiční štěpánský *Koncert v bazilice*

HRADIŠŤAN s primášem Jiřím Pavlicou
a zpěvačkou Alicí Holubovou

Hosté:

- **Slovácký komorní orchestr & Jiří Pospíchal**
- **Pěvecké sbory gymnázia Velehrad a Uh. Hradiště**
sbormistři: Filip Macek a Jakub Tomala

pátek 26. 12. 2015 v 16.30 hodin

Kalendář kulturních akcí na rok 2016

3. 1.	Vánoční koncert CM Cífra a pěveckého sboru Gymnázia UH v bazilice
16. 1.	Zvonečkový karneval
16. 1.	Myslivecký ples
22. 1.	Ples ZŠ
22. 1.	Reprezentační bál Stojanova gymnázia
23. 1.	Farní ples
24. 1.	Pouť k Panně Marii Matce jednoty křesťanů
6. 2.	Velehradský karneval pro dospělé
7. 2.	Zimní pouť k 1147. výročí úmrtí sv. Cyrila
16. 4.	Pouť k 6. výročí úmrtí kardinála Tomáše Špidlíka SJ
14. 5.	Přechod a cykloprejezd Chřibů
28. 5.	Den dětí
29. 5.	Varhanní koncert k 440. výročí narození sv. Jana Sarkandera
26. 6.	Varhanní koncert k 510. výročí narození sv. Františka Xaverského SJ
4.-5. 7.	Dny lidí dobré vůle
4. 7.	Koncert lidí dobré vůle
5. 7.	Národní pouť
10. 7.	Malá pouť
30. 7.	Varhanní koncert k 460. výročí úmrtí sv. Ignáce z Loyoly SJ
15. 8.	Pouť Matice velehradské
27. 8.	XVI. Pěší pouť
28. 8.	Varhanní koncert ke 230. výročí narození sv. Jana Marie Vianey
3. 9.	Slovácké hody s právem
25. 9.	Varhanní koncert k 1095. výročí úmrtí sv. Ludmily
29. 9.	Pouť k 93. výročí úmrtí A. C. Stojana
19.10.	Beseda s důchodci
30.10.	Varhanní koncert k 790. výročí úmrtí sv. Františka z Assisi prosinec
12/2016	Vánoční jarmark
12/2016	Děcký jarmark
12/2016	Zpívání u vánočního stromu
26.12.	Štěpánský koncert v bazilice